

Central de Resultats

Estandardització d'indicadors per a la Central de Resultats

Novembre 2025

L'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) és una entitat de dret públic adscrita al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya que actua al servei de les polítiques públiques. L'AQuAS té la missió de generar coneixement rellevant mitjançant l'avaluació i l'anàlisi de dades per a la presa de decisions amb la finalitat de contribuir a la millora de la salut de la ciutadania i la sostenibilitat del sistema de salut de Catalunya. L'AQuAS és membre fundador de la International Network of Agencies of Health Technology Assessment (INAHTA) i de la International School on Research Impact Assessment (ISRIA), és membre corporatiu de la Health Technology Assessment International (HTAi), de la Red Española de Agencias de Evaluación de Tecnologías Sanitarias y Prestaciones del Sistema Nacional de Salud (RedETS), del CIBER d'Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP), de la Red de Investigación en Cronicidad, Atención Primaria y Promoción de la Salud (RICAPPS) i és Unitat Associada a INGENIO (CSIC-UPV). L'any 2019 AQuAS va ser reconeguda amb la medalla Josep Trueta al mèrit sanitari per part del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Es recomana que aquest document sigui citat de la manera següent: Estandardització d'indicadors per a la Central de Resultats. Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; 2025.

Les persones interessades en aquest document poden adreçar-se a:
Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.
Aragó, 330-332 (segona planta). 08009 Barcelona
Tel.: 935 513 900 | <https://aquas.gencat.cat>

© 2025, Generalitat de Catalunya. Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya
Edita: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya
Primera edició: Barcelona, novembre 2025
Correcció: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya
DOI: 10.62727/DSalut.AQUAS/14070

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional.
La llicència es pot consultar al web Creative Commons.

Motivació

A Catalunya, existeix certa variabilitat territorial pel que fa a la composició de la població en termes de sexe, edat i nivell socioeconòmic. És per aquest motiu que s'han estandarditzat els indicadors que tenen informació suficient per fer-ho. Això permet fer comparacions més justes entre territoris i centres.

L'estandardització és important per l'avaluació dels resultats en salut, ja que permet comparar de manera més precisa els indicadors entre territoris o centres amb característiques diferents. Aquest mètode ajusta els resultats per variables com l'edat o el sexe de les persones, factors que poden influir de manera natural en la incidència o la prevalença de moltes condicions de salut.

Cal tenir en compte que les diferències observades en els resultats crus dels indicadors (sense ajustar) no sempre reflecteixen desigualtats reals. Algunes poden estar explicades per factors biològics o demogràfics, com una major prevalença de diabetis mellitus tipus 2 en homes o una major morbiditat global en persones d'edat avançada, i, per tant, no indiquen necessàriament una diferència atribuïble al funcionament del sistema sanitari. A través de l'estandardització es redueix l'efecte d'aquests factors sociodemogràfics o poblacionals, i això permet:

- Fer comparacions més justes i consistents entre àrees o centres, grups de població o períodes de temps, en basar-se en dades comparables i ajustades al context poblacional.
- Detectar millor les diferències reals en l'accés, la qualitat o els resultats en salut.
- Millorar la interpretació dels indicadors i la seva utilitat per a la planificació i la presa de decisions.
- Incrementar la transparència i la credibilitat de les anàlisis.
- Identificar tendències i problemàtiques més prioritàries.

Metodologia

Mètode d'estandardització

S'ha utilitzat el mètode indirecte¹, ja que permet calcular els casos esdeveniments **esperats** per obtenir una ràtio comparativa. D'aquesta manera s'han obtingut raons de valors observats respecte a valors esperats (O/E). L'estimació dels valors esperats s'ha calculat a partir de models de regressió.

En funció de la tipologia de l'indicador s'ha escollit el model de regressió més adequat:

- Regressió logística per a indicadors que són percentatges o prevalences.
- Regressió gamma per a indicadors que són mitjanes de temps o de despesa.
- Regressió binomial negativa per a indicadors que són recomptes o taxes.

Variables d'estandardització

- Sexe (home, dona)
- Grup d'edat (0-14, 15-44, 45-64, 65-74, 75-84, 85 anys o més). Per cada indicador s'ha escollit com a grup de referència el més freqüent.
- Nivell socioeconòmic de l'àrea bàsica de salut (ABS) de residència de la persona (4 grups de l'Índex Socioeconòmic Territorial).² S'ha escollit com a grup de referència el més freqüent, nivell socioeconòmic molt baix (IST4). Aquesta variable només s'ha tingut en compte quan l'indicador tenia dades a nivell d'ABS o d'Equip d'Atenció Primària.

Unitat d'anàlisi

Per a cada any, s'ha estandarditzat a nivell d'ABS per a la visió territorial (de residència de la persona) i a nivell d'unitat proveïdora per a la visió de centre.

Interpretació dels resultats

El resultat de l'estandardització es presenta com a raó dels valors observats entre els valors esperats (raó O/E), que correspon al resultat de la divisió del nombre d'observacions (valors reals) entre els valors teòrics que esperaríem trobar si en aquell territori o centre se li apliquessin els índexs o taxes de la població estàndard de Catalunya. Valors superiors a 1 indiquen més casos dels que s'esperaria observar (per exemple, major prevalença d'una determinada patologia) i valors inferiors a 1 indiquen menys casos dels esperats.

L'anàlisi detallada, pestanya dins la secció variabilitat territorial de la plataforma de visualització de la Central de Resultats, presenta resultats per entendre millor el comportament de les raons O/E.

- A la taula d'estadístics d'interès s'inclouen paràmetres que capturen el grau de variabilitat de les raons O/E. Són els percentils 5 i 95 (P5 i P95), i l'Empíric de Bayes (EB). Els percentils permeten veure en quin rang de valors es mouen les raons O/E i l'Empíric de Bayes, si la variabilitat entre àrees és alta o no. Es considera que valors fins a 0,1 corresponen a una variabilitat baixa, fins a 0,2 una variació moderada i per sobre de 0,2 una variació alta.
- El gràfic d'embut mostra la relació entre el nombre de casos esperats i la raó O/E. S'inclouen unes bandes de confiança al 95%. Els punts que es troben fora d'aquestes bandes de confiança corresponen a àrees que tenen un comportament significativament diferent del comportament global de l'indicador. És important destacar que sortir fora de l'embut no implica automàticament millor o pitjor resultat, sinó que assenyala diferències que mereixen ser analitzades amb més profunditat.

Referències

1. [Metodologia dels atles de variacions en la pràctica mèdica del SISCAT. Atles de variacions del SISCAT](#). Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya; 2014.
2. [Índex Socioeconòmic Territorial \(IST\)](#). Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya.

Agència de Qualitat
i Avaluació Sanitàries de Catalunya

**Generalitat
de Catalunya**

<https://aguas.gencat.cat>

[@AQuAScat](https://twitter.com/AQuAScat)

[aquas-salut](https://www.linkedin.com/company/aquas-salut)

[@aquadgencatsalut](https://www.youtube.com/@aquadgencatsalut)